

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร

จรรยา ดวงแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุศึกษา ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 636-758-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND RISK BEHAVIORS ON SEX OF THE UPPER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Janya Duangkaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education
Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-758-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวจรรยา ดวงแก้ว

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวानी หอมสนิท

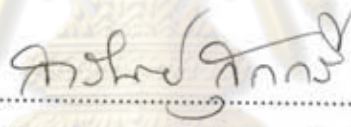
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

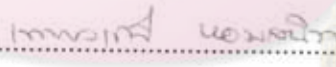
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวानी หอมสนิท)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สิริ กาญจนवासี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จรรยา ดวงแก้ว : ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร (KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND RISK BEHAVIORS ON SEX OF THE UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เทพวาทณี หอมสนิท, 153 หน้า.
ISBN 974-636-758-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจและสังคม ความรู้ ทักษะคิด กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม.4 - ม.6 จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ทดสอบค่า "ที" (t-test), ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. โดยส่วนรวมแล้วความรู้เรื่องเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับปานกลาง
2. โดยส่วนรวมแล้วทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเชิงบวก
3. โดยส่วนรวมแล้วพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับเสี่ยงน้อยที่สุด
4. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (ได้แก่ การดื่มสุรา การเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การจับมือถือแขน และการกอดจูบ) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม (เพศ,อายุ,ระดับชั้น และค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เทพวาทณี หอมสนิท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C 841916 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD: KNOWLEDGE / ATTITUDE / RISK BEHAVIOR / SEX / UPPER SECONDARY

SCHOOL / STUDENTS

JANYA DUANGKAEW : KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND RISK BEHAVIORS ON SEX OF

THE UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS : THESIS

ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D.153 pp.

ISBN 974 -636-758 -7

The purposes of this study were to investigate the relationship among socio-economic factors, knowledge, attitudes, and sexual risk behaviors including the relationship between sexual risk behaviors and sexual intercourse of high school students in the Bangkok Metropolis. The questionnaires developed by the researcher were responded by 400 fourth to sixth level high school students from government schools. All questionnaires were returned. The data were then analyzed in terms of percentages, means, and standard deviations. The t-test, One-way ANOVA and Chi-square test were also applied.

The findings were as follows :

1. In general, the sex education knowledge of the upper secondary school students was in the middle level.
2. In general, the attitudes concerning sexual risk behaviors of the upper secondary school students were positive.
3. In general, the sexual risk behaviors of the upper secondary school students were in the lowest level.
4. Sexual risk behaviors (alcoholic consumption, going to entertainment venues, reading pornographic materials, watching pornographic movies/videos, holding hands with the opposite sex, petting) and socio-economic factors (sex, age, education level and monthly allowance.) were found significantly related at the .05 level.
5. Sexual risk behaviors and the attitudes towards sexual risk behaviors of the secondary school students were found significantly related at the .05 level.
6. Sexual risk behaviors and sexual intercourse of the upper secondary school students were found significantly related at the .05 level

ภาควิชา..... พลศึกษา

สาขาวิชา..... สุขศึกษา

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ทพวณีย์ นวมอนิก

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอด จนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจ ปรับปรุง ให้คำแนะนำ และแก้ไขแบบสอบถาม จนสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ผู้เป็น กัลยาณมิตรทางวิชาการของผู้วิจัยมาโดยตลอด ให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือ ในด้านสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล และด้านวิชาการอื่น ๆ ที่มีคุณค่าต่อผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์วินัย สวัสดิ์วร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดโยธธ และนายแพทย์สุเมธี สาสิมา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลค้อวัง ที่ได้ให้โอกาสข้าพเจ้ามาศึกษา ต่อในสถาบันแห่งนี้ พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณพนมวรรณ แสนสุข คุณพินิจ คาคพันธ์ คุณศตวรรษ พลมณี และ คุณวิรัตน์ ศรีพรหม ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ และตรวจทานวิทยานิพนธ์อย่างเรียบร้อย และตั้งใจอย่างยิ่ง พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านที่พำนักอาศัย อำนวยความสะดวกสบาย ให้ ความช่วยเหลือเอื้ออารีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณ ให้ กำลังใจ เอื้ออาทรแก่ลูกเสมอมา ทำให้เป็นแรงใจในการฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ และมีความมานะ อดทนมากยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุดนี้ หากประโยชน์ และคุณความดีของวิทยานิพนธ์นี้มี ผู้วิจัยขออุทิศแด่ คุณพ่อแสวง ดวงแก้ว ผู้ซึ่งไม่มีโอกาสได้ศึกษาในระบบ แต่เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการ ศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ได้ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาเพื่อเป็นหลักชีวิตให้แก่ลูก และได้เป็นผู้ "ให้" ในสิ่งที่ดีแก่ลูกมาโดยตลอดจนสิ้นอายุขัยของท่าน

จรรยา ดวงแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น.....	13
การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศ.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	25
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	32
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	40
กลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	45
การเก็บข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	99
การอภิปรายผล.....	110
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	126
รายการอ้างอิง.....	127
ภาคผนวก	
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	136
ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	153

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 กลุ่มโรงเรียน จำนวนนักเรียน สัดส่วน ชื่อโรงเรียน ขนาดตัวอย่าง.....	40
2 ความรู้เรื่องเพศ จำแนกตามระดับความรู้ที่ใช้วัด.....	47
3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามลักษณะ ของประชากร เศรษฐกิจและสังคม.....	53
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานของความรู้ จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับเพศ.....	55
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความรู้จำแนกเป็นรายด้าน และ รายข้อ.....	56
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความรู้จำแนกตามลักษณะ ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม.....	58
7 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ.....	59
8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศทาง ทัศนคติ จำแนกเป็นรายข้อ.....	60
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศทางทัศนคติ จำแนกตามลักษณะ ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม.....	62
10 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศของนักเรียน.....	63
11 จำนวน และร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามระดับ พฤติกรรมเสี่ยง.....	64
12 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามสาเหตุของพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศ.....	65
13 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมเพศสัมพันธ์.....	67
14 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการดื่มสุรา หรือของมีเมา.....	73
15 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการเที่ยว สถานเริงรมย์.....	75
16 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการอ่าน หนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการดู ภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ.....	79
18 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการจับมือ ถือแขนกับคูรักหรือเพศตรงข้าม.....	81
19 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจ และสังคมกับการกอดจูบ กับคูรักหรือเพศตรงข้าม.....	83
20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการดื่มสุรา หรือของมีนเมา.....	85
21 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการไปเที่ยวสถานเริงรมย์.....	86
22 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ.....	87
23 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการดูภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ.....	88
24 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการจับมือถือแขนคูรักหรือเพศตรงข้าม.....	89
25 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เรื่องเพศ และทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศกับการกอดจูบกับคูรักหรือเพศตรงข้าม.....	90
26 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางประชากร เศรษฐกิจและ สังคม.....	92
27 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับความรู้เรื่องเพศและทัศนคติต่อพฤติ กรรมเสี่ยงทางเพศ.....	94
28 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับการมีเพศสัมพันธ์.....	96